

UIT DE SCHRIFT

Storm en Stilte.

En zie, daar ontstond een groote onstuimigheid in de zee, alzoo dat het schip van de golven bedekt werd; doch Hij sloep.
... Toen stond Hij op en bestrafte de winden en de zee, en daar werd groote stilte.
Matth. 8:24, 26.

Hebben de discipelen van den Heere Jezus, toen de golven over hun scheepje heensloegen en dat reeds begonnen te vullen, toen ze in doodsangst den Heiland wekten en Hem toeschreeuwden: „Heere, behoed ons, wij vergaan!”, hebben de discipelen toen den storm goed gezien?

Men zou zeggen van ja. Ze waren bevaren mannen; ze wisten, waar ze aan toe waren; ze zaten midden in den storm. Natuurlijk zagen ze dien goed.

En toch, dat kan niet! Ze zagen Jezus Christus niet recht. En wie den rechten kijk, den geloofsblik op Jezus mist, kan geen enkel ander ding recht zien, zichzelf niet, de dingen om zich heen niet, God niet.

Slechts één was er aan boord, die den rechten kijk had op den storm: de Heiland zelf. Hij wist, de storm is de dood. Niet de storm brengt den dood, doch de storm is de dood.

Hij kan vergeleken worden met het lichaam van een overledene, dat tot ontbinding overgaat.

God heeft alles schoon gemaakt, ook 's menschen lichaam. Hij legde daar allerlei krachten in, die harmonisch samenwerken, om het lichaam in stand te houden. Maar als de dood intreedt, worden die zelfde krachten ontbonden, losgemaakt, ze werken tegen elkaar in, en dan volgt het verschrikkelijk vernielingsproces.

Tot het schoone der schepping behoort ook „de wind des daags”, waaiend in schoone harmonie met de andere krachten der schepping. Maar de zonde kwam en de dood. En nu zijn ook die krachten „ontbonden”; nu botst het; nu is er het vernielingsproces in stormen en aardbevingen, onweders en overstromingen. Dat is de vloek om de zonde.

Zoals die vloek er ook is, als de economische krachten in de wereld zijn losgemaakt, of de banden van samenwerking tusschen de volkeren zijn ontbonden. Dat beteekent vernieling, ondergang, den dood. Dat de wereld zichzelf dreigt te verpletteren.

De discipelen zagen zoo den storm niet, omdat ze Jezus Christus niet zagen. Christus zag wel Gods vloek erin. Maar hoe kon Hij dan rustig slapen? Want die storm was Hem toch een voorspel ervan, dat Hij zelf zou worden beladen met Gods vloek? Dat Zijn bestaan uiteengescheurd zou worden? Dat al Gods golven, al Zijn baren over Hem heen zouden gaan? En toch rustig slapen in dien storm?

Dat kon Christus door het geloof! Zijn groote offer moest nog komen, maar Hij wist door het geloof: God neemt het aan. Hij wist het: dan heb ik de zonde gedragen, de schuld verzoend; dan heb ik ook den vloek gedragen, en de krachten der ontbinding, door ze te laten uitwerken aan Mezelf, overwonnen. En in dat geloof — 't moest nog gebeuren! — wist de Heiland Zich nu reeds Overwinnaar van vloek en dood, kon Hij nu reeds als de Machthebbende, Wien de winden en de stormen gehoorzaam waren, zeggen: „Zwijg, wees stil!”

't Was Christus zeer bang; al Gods baren kwamen nu al op Hem aan; Hij verstond de sprake van den storm; maar tegelijk was Hij door 't geloof sterk, Overwinnaar.

Zullen wij nu kleingeloovig zijn, of Jezus Christus zien?

't Is kleingeloof h.v., wanneer ge geniet van het mooie weer, en ge ziet daarin niet de genade van onzen Heere Jezus Christus, Die alle krachten der ontbinding in Zijn macht, in bedwang heeft.

't Is kleingeloof, wanneer ge de ontbindende krachten ziet werken in het economische, in het internationale of in het kerkelijke leven — ja ook daar kan er, door onze zonden, in plaats van de samenbinding, de ontbinding zijn, de dood — en ge roept dan in mateloozen angst uit: wij vergaan!

Ziet ge Jezus Christus, dan zegt ge, al beeft ge in den nood, in geloof midden in den storm: wat kan ons deren, in het leven der volkeren, in het kerkelijke leven, waar ook, bij zulk een Verlosser!

En dat geloof is u, gelijk nimmer, ook nu geen oorkussen; 't maakt u zeer actief. Psalm 8 zegt van den Heiland, maar ook van u, gelovige: Gij, o HEERE, doet hem heerschen over de werken Uwer handen, Gij hebt alles onder zijn voeten gezet. In dat geloof — wat ziet ge er nog weinig van — maar toch in dat geloof gaat ge dan de krachten der ontbinding, waar ge ze ook ontmoet, bestrijden en overwinnen. Een bovenmenselijke taak? Neen: „die in Mij geloof, de werken, die Ik doe, zal hij ook doen, en zal grootere doen dan deze”. (Joh. 14:12)

F. de V.

KERKELIJK LEVEN

De scheuring in Amerika.

Tot mijn spijt moet het vervolgartikel over dit onderwerp een week overstaan.

K. S.

Ds J. Douma over „zekeren kring” en nog wat.

Als ons blad kerkelijke vergaderingen „zekeren kring” zou noemen, zou het nummer, waarin we dit schreven, misschien bewaard worden door „zekeren kring”, om dienst te doen bij gelegenheid. Ds J. Douma (van Britsum) behoeft op dit punt van mij niets te vrezen. We zeggen liever met dr. v. Es, dat dat „gehaspel” over den toon nu maar eens uit moet zijn.

Wel wil ik om andere redenen letten op wat er volgt in „Friesch Kbl.” van de hand van ds Douma:

Bijzonder wordt in zekeren kring geroepen om publicatie van het Rapport inzake leergeschieden. Oorspronkelijk waren voor de samenstelling van dit rapport acht deputaten aangewezen, maar Prof. Greijdanus heeft zich al voor geruimen tijd aan deze commissie van acht onttrokken, en hij is daarin gevolgd door de professoren Schilder en Vollenhoven.

Het spijt me, dat ds Douma hier nu werkelijk jukt. Heel erg ook. Zoodat dan ook zijn volgend zinnetje op onwaarheid gegrond is, als het spreekt van „vijf op hun post geheven broeders”. Waarom spreekt hij over dingen, waar hij niets van afweet? Indien hem zulke „informaties” mochten gegeven zijn, dan zijn ze valsch, en belachelijk voor insiders.

Verder schrijft ds Douma:

Hoe gewichtig ook het Rapport dezer vijf moge zijn, toch is mijn wensch deze, dat de professoren Schilder en Vollenhoven hun rapport tijdig publiceeren.

De uitspraak van dezen wensch van ds Douma is weer een typisch staal van de partijdigheid, die helaas in de laatste jaren bij hem meer naar voren kwam. Ds Douma stelt een vraag speciaal aan de twee commissieleden Vollenhoven en Schilder. Waarom niet aan de vijf andere commissieleden? Toen ik in Amerika was (aldus is mij verteld), schreef ds Douma: wij nemen aan, dat Schilder al wel klaar zal zijn in zijn qualiteit van commissielid. Thans is prof. Aalders in Amerika. De guile vriendelijkheid van ds Douma zou dus thans weer moeten schrijven: wij nemen aan, dat Aalders klaar zal zijn in zijn qualiteit van commissielid.

Niettemin wordt ditmaal van Aalders deze onderstelling niet uitgesproken, en wordt van hem plus de vier met hem samenwerkenden geen publicatie gevraagd. Waarom zou de één rapporteeren als de ander het niet doet?

Als dat niet partijdig is, welken naam moet ik er dan voor kiezen? Ik weet geen anderen. Overigens, mocht ds Douma willen dienen als postbode, hij zal van mijn kant precies alle inlichtingen kunnen krijgen omtrent data etc. Van prof. Vollenhoven waarschijnlijk ook wel. Hij moest dan evenwel tegelijk ook de andere commissieleden vragen. De antwoorden komen dan tegelijk binnen. Nu, ds Douma?

K. S.

„Waarheid en vrede”. (I)

Prof. Dr. J. Ridderbos heeft in qualiteit van rector verleden week op den Theologischen Schooldag een rede gehouden, waarop we hier gaarne terugkomen. De rector heeft zich niet angstvallig aan de fata der School gehouden, nu evenmin als in vroeger jaren, en we kunnen het uitnemend wel verstaan, indien hij, als de onderwerpen der School uitgeput zijn, zijn blik laat gaan over breeder terrein, en officieus spreekt.

In deze rede sprak prof. Ridderbos zeer veel, waarmee ieder het eens kan zijn. En feitelijk kan men in de details met alles het eens zijn, tenzij op een bepaald punt misverstand mocht zijn met betrekking tot het begrip van den „vrede”.

Wij komen dan ook op deze rede terug, allereerst om hetgeen ons niet helder geworden is, en voorts omdat een kleine aanvulling op één punt ons niet overbodig lijkt.

De spreker handelde over „waarheid en vrede”. Velen, aldus zijn betoog, beweren, dat er eerst waarheid moet komen, en dat pas daarna van vrede sprake kan zijn. Zij herinneren aan het woord (uit Zacharia): „hebt de waarheid en den vrede lief”. Zijnerzijds stelde prof. Ridderbos daar evenwel naast de uitspraak van Jeremia: Ik zal... hun openbaren overvloed van vrede en waarheid. En hij betoogde dan, dat het eigenlijk hetzelfde is, of men de volgorde „vrede en waarheid”, dan wel: „waarheid en vrede” neemt. De bijbel bedient zich immers óók van de ééne zoowel als de andere volgorde? Zacharia is toch niet beter profeet dan Jeremia? „Waarheid en vrede, vrede en waarheid, — wij behoeven niet te strijden over de vraag, welke van de twee den voorrang moet hebben. Zelf willen ze van een voorrang niet weten; het zijn tweelingzusters, die zich niet laten scheiden; als ge de eene wegjaagt, zijt ge de andere kwijt; het is een vergissing, dat ge tot de eene zoudt kunnen zeggen: blijft gij maar eerst een poosje buiten, we moeten eerst uw zuster hebben, om u den weg te bereiden; want als ge dan die zuster binnen noodigt, dan schudt ge het hoofd en zegt: samen of geen van beide; ze willen arm in arm door de poort, en anders komen ze niet.”

Nu zullen we hier niet twisten over de vraag, of een belofte (van Jeremia) en een eisch (van Zacharia) niet twee zeer verschillende dingen zijn. Waren de beide teksten de eenige in aanmerking komende, dan zouden we daarover breed moeten spre-

ken. Nu niet. Ik ben het met de hoofdgedachte eens, indien n.l. onder „zuster vrede” verstaan wordt: den „wil-tot-vrede”; het maken van vrede, vreedzame gezindheid (die zich uiten kan, en dikwijls uiten moet, in bestrijding van onwaarheid, of in de aanwijzing van niet-gave verhoudingen, opdat deze mogen worden weggenomen).

Wie evenwel van vrede een andere voorstelling hebben mocht, dién kan ik niet meer volgen, als hij het beeld der tweelingzusters tot een parabel zou omwerken. En ik ben er niet zoo zeker van, dat de hoorders zich op een bepaald vredesbegrip hebben vastgelegd, om de eenvoudige reden, dat de spreker, die immers ditmaal een populair woord had te geven, ook zelf wel het woord „vrede” in onderscheiden beteekenissen gebruikt heeft, hetgeen in een dergelijke toespraak voor het volk begrijpelijk is.

En hier ligt dan ook de reden, waarom ik op de rede terugkom. Zeker, de waarheidsliefde en de vredesliefde gaan tegelijk de poort in; of blijven beide buiten. Maar het genot van den vrede, de vreugdevolle erkenning van sámen het eens te zijn, die moet dikwijls door strijd verkregen worden. Een strijd, waarin als 't goed is, door den gemeenschappelijken vredeswil, allen zich opmaken, en allen meewerken. Maar als niet allen dien strijd voeren, óf als velen hem voeren met schending van de regelen, die voor het verkeer in waarheid en vrede in onderling overleg opgesteld of samen aanvaard zijn, dan wordt in den strijd voor de waarheid de vrede verstoord doordat de vredeswil niet bij allen aanwezig is, of ook bij die velen van de gestelde regelen geëmancipeerd wordt. De beide zusters (maar dan met de hierboven gegeven namen) moeten dan inderdaad tegelijk aan 't werk. Dan gaat wel niet de waarheidsliefde vóór de vredesliefde de poort binnen, maar gaan wél de waarheidsstrijd en de worsteling om den vrede aan de gemeenschappelijke vreugde om de waarheid en aan de blijdschap over het wederom sámen op haar grondslag staan vooraf. Waarheidswil en vredeswil gaan inderdaad samen; maar arbeid en resultaat niet.

Natuurlijk is dit geen neuswijze opmerking van een jongere aan het adres van een oudere, die ook zijn leermeester geweest is. Het is alleen maar een herinnering, die sommigen onder de hoorders behoeven voor 't geval zij te haastig hebben geoordeeld, en misschien de kerk voor een groot Ierland zouden aanzien.

Ierland?

Ja, dat zit zóó. Prof. Ridderbos zei o.m.:

Eén ding wil ik u noemen, en dat ééne is dit, dat ge erop uit moet zijn, den „Ier” te dooden.

Dat zult ge zóó wel niet begrijpen; maar ik zal het u verklaren. Voor jaren ben ik eens, in opdracht onzer kerken, met collega Aalders van Amsterdam, naar Schotland geweest. Op den terugweg reisden we een poosje samen met een Ier. We knoopten een gesprek met hem aan; en een van ons — ik weet niet meer wie — bracht in het midden, dat de Ieren bekend staan als een twistziek volk. 't Was nu juist niet zoo'n handige manier van converseeren — dus ik denk, dat ik het wel geweest zal zijn, die dit punt ter sprake bracht. Maar onze vriend nam het niet kwalijk. Hij zei: ja, dat is waar; en wij Ieren weten dit zelf ook wel; wij hebben een spreekwoord, dat aldus luidt: als een Ier twee menschen op straat ziet vechten, dan gaat hij erop af, en dan vraagt hij: is het een particuliere aangelegenheid of mag iedereen meedoen?...

Collega Aalders en ik hebben hartelijk gelachen. Maar mij dunkt: met dat lachen is het niet uit. Die twistzieke Ier, die als anderen vechten, graag mee wil doen, zit ook in ons aller hart. En daarom: als wij soms klagen over twist en tweedracht in de kerk des Heeren, laten we ons er niet toe bepalen, op de voorgangers te zien, maar laten we allereerst acht geven op dien boezen Ier in ons eigen binnenste, die toch eigenlijk daarin medeleeft, en meedoet, zoo niet in geschrifte, dan in gesprekken, en anders in de gedachten van het hart. Laten we dien „Ier” kruisigen, dooden en begraven.

Ik ben het alweer volkomen met den spreker eens, maar dan op één conditie: dat ik dien Ier halveeren mag. Dat ééne stuk van den man, dat daar vraagt: „mag ik ook meedoen?” en dat den vechtlust verraadt, dat moet inderdaad onder den grond. Maar dat andere, dat voorzichtig informeert of 'teen particuliere aangelegenheid is, dan wel een niet-particuliere, dat wou ik toch wel graag in leven houden. Want anders kwam er van den vreedzamen waarheidsdienst of van het in waarheidsgemeenschap gefundeerde vredesverkeer niets meer terecht. Zoo is 't ook vandaag onder ons. Het gaat niet om A of B of C, doch om de kerken (en hoogeschoolen), waarin zij werken. Tot de voor waarheids- en vredesverkeer gestelde regelen behoort o.m. óók, dat zij hun plaats willen weten als die van een dienaar. Dat zij het dus goed willen uitgezocht hebben, of de zaken der kerk (en der School) bij hen veilig zijn, ja dan neen. Zouden ze wat betreft, in den schemer willen blijven, voor hun gemak, of voor het gemak van anderen, die aanklachten niet konden bewijzen, dan komt de waarheid niet aan 't licht. En volgens den spreker blijft de vrede dan ook weg.

In den grond der zaak is 't dus een kwestie van langer of korter duur. Wie meent, gelijk ondergeteekende, dat op allerlei wijze van de gestelde omgangsnormen afgeweken is, en blijft, en dat rechts- en waarheidsverkeer door wie ze zelfs eerst luide en ontdijg en in verkeerde verbanden aan de orde stelden, nadien (als ze beantwoord zijn) veelszins worden onderdrukt, terwijl in 't zelfde tijdsgewricht door sommige van die „onderdrukkers” om vrede geroepen wordt, die moet niet den korteren, doch den langeren weg „tot de uiterlijke rust” volgen. Anders blijft de kwaal, en daarmee het

factorenc houdt. Pa hij er stik romeinsch zich stille als rometr in? Goed, de voorde deur er ui

Er moet hebben, de den oud Broeder vank onts den tijd heeft ook door te Zoodoende het beter g was, terw. Hij is dar ondanks l Vrede inv. Waarheid Bij beide worden, n mensch w

Maar w Met huid (de-ande't word eer niet ondar voor te „ wat: allen de poort. l

Het is c begrafenis wil hij eig z'n tweeën groote bro blijft. Men

Zoo is de oproep ge begrafenis zijn, hopen fenisnoodz

Zelfstaand Theologisch

We zou gelijkig t voor wat Dr v. Es

Volkome trouwens p met de G dus worde dr v. Es E staanden bestaat.

Binnen c zoewel als stellingen der Geref. doch op d

Mijns in versiteit, é haar theol spraak me der wet. Het is geez haar disci en opgeleis bedrijven. zich zel

„plaats” k heid voor „voor het heid in he een schan ethische b narie, tenc en voor z

onderwijs Aan maats (h.v.) of eer van harné aldus, dat vrieheid to waarhe zou, op he

de waarhe adelbrieff - beoordeelc uit, dat de voorzoover wetenschap vóór-o-o

gaan. Laa die in and tingen van bepleit we formuliere Assen 192 een brenge juk, doch haar organ confessie.